

Paskovští elektrikáři vystavují snímky z hornického prostředí

„Zcela žádoucí je fotky ukázat ve městě Paskov a obci Staříč, snad i na Landeku či v Dolní oblasti Vítkovice,“ poznamenal ředitel DZ 2 Zbigniew Janowski, který se vernisáže také účastnil

FRÝDEK-MÍSTEK – Titulek je možná poněkud zavádějící, neboť výstava fotek v místecké městské knihovně nazvaná Poslední zvonění? aneb Z uhla prach a kašel má celkem tři autory. K fotoklubu Art Collegium sice patří všichni, avšak Jan Smekal v Důlním závodě 3 nepracuje. Je, narozdíl od elektrikářů Miroslava Žišky a Vladimíra Pryčka, novinářem.

„S tím nápadem vystavit snímky z hornického prostředí jsme si s Vládou pohrávali někdy od počátku loňského roku. Co jsme zdokumentovali na naší šachtě, jsme se rozhodli ukázat taky lidem, kteří nemají možnost fárat a do dolu se nedostanou,“

Miroslav Žiška (vpravo) a Vladimír Pryček na vernisáži výstav v knihovně v Místku.

ži ten poslední?“ vysvětluje Žiška. Ten je také autorem jednoho z dřívějších kalendářů Dolu Paskov a patronem předešlých projektů fotoklubu Art Collegium Frýdek-Místek, soutěží pro mladé autory.

Většina jeho i Pryčkových snímků je zejména z okolí jámy ze společného paskovského fárání, zatímco fotky Smekala (jenž havírnu navštívil v rámci novinářské exkurze)

pocházejí z rubání v karvinské části OKD. „Na výstavě jich je celkem čtyřřadovět. Dohodli jsme se, že je třeba veřejnosti představit šachty a důlní prostředí právě teď, kdy jsou reakce na horníky negativní. Aby si lidé uvědomili, jak je naše práce těžká a náročná,“ pokračuje Pryček.

Ten je zaměstnán na Staříči od počátku 90. let minulého století, fára jako elektrikář specialista na slaboproud a bezpečnostní techniku. „Fotit slechny může kde kdo, ale dokumentovat na dole je něco zcela odlišného. Od dodržování spousty předpisů až po osobní kontakt s kolegy havíři. Fotit jsem nenásilně a neinscenovaně,“ tvrdí Pryček s tím, že zachování hornické atmosféry prostřednictvím objektivu osobně považuje i za jakousi povinnost fotografa.

Výsledky Žiškovy, Pryčkova a Smekalova snažení jsou k vidění v Městské knihovně Místek v Hlavní ulici 111. „A to nejméně do počátku září,“ poznamenává autorské trio.

Radek Lukša

Poslední zvonění? aneb Z uhla a prach a kašel – to jsou snímky z havírny.

vysvětluje Žiška, který na Staříči dělá čtyřicátým rokem. Po elektrikařině na povrchu a ve výpočetním středisku se nyní věnuje elektroúdržbě těžních zařízení. A fotoaparát je jeho společníkem půl století.

Název výstavy podle něj neodkazuje na konec střední školy. „Běžně se poslední zvonění pojí s maturitou, ale my odkazujeme na rázový signál, jímž se narážecí dorozumívají se strojníky. Kdoví, jestli se na naší šachtě nebo dokonce v celém revíru neblí-

Vystihují i nynější atmosféru...

Vernisáže se zúčastnil i ředitel stonavské šachty Zbigniew Janowski, a to nejen z důvodu, že má focení jako hobby. Vždyť byl donedávna sám Paskovákem! „Výstava je perfektní, super fotky. Jen škoda, že mezi spoustou lidí na vernisáži chybělo více těch z Důlního závodu 3,“ nechal se slyšet. Zejména snímky Pryčka a Žišky podle něj vystihují současnou

paskovskou atmosféru. „Ještě před časem bylo znát nadšení pro práci a zájem bojovat. Nyní je to spíše odevzdanost osudu, rezignace, bezmoc, čekání na konec... Několik fotek s osamělým horníkem – na mostě od jámy, sedící v náraží, ve výklenku – to dokresluje,“ řekl Janowski. Snímky podle něj mají duši, určitě dokáží oslovit.

Díky zámečnickovi z OKD se traktoriády v Kozlovicích stávají tradicí

KOZLOVICE – „Mám rád řev motorů, vůni benzínu i nafty.“ Poněkud klišovitě, zato ale výstižně vysvětloval paskovský povrchový zámečník vodního hospodářství Vladimír Kuchař, proč pořádá v domovských Kozlovicích traktoriády. Letos na její druhý ročník dorazilo okolo půldruhé tisíce lidí z různých koutů republiky.

„Tak obrovskou účast domácích i přespolních jsem rozhodně neočekával. Soutěžící se hlásili od od Dětmovic, přes Skřípov, Větrkovice až po Plzeň či Příbram. Na startu nakonec stálo šestadvacet traktorů. Až na dva Zetory 7245 moderní řady a jednoho veterána Zetor typu 25A z dvašedesátého roku samé stroje domácí výroby,“ popsal Kuchař šéfující organizátorskému týmu okolo nadšenců z Motosportu Kozlovice.

Traktoriáda propagovaná prostřednictvím speciálních internetových fór, sociálních sítí, ale i plakátů, billboardů či rádia oslovila i kolegy z Důlního závodu 3. „Do lokality nazvané Za Kovářovým lesem si našel cestu mechanik SC Zdeněk

Halata, dispečerka z nádvoří Jarmila Lesniaková, jeřábek Pepa Mackanič, dispečer autodopravy Martin Lukšik, řidiči SC Česťa Halas a Otakar Haleš, gumař SC Jura Holubář, zámečník vodního hospodářství Petr Greguš, bývalý hlavní předák rubá-

Vladimír Kuchař na traktoru Malé Kofátko domácí výroby.

ní Jan Machaň. A doufám, že jsem nějakého paskováka nepřehlédl,“ uvedl Kuchař, který přijel s Malým Kofátkem.

Tento doma sestavený traktor poháněný motorem z motocyklu Jawa 350 mu také zajistil první místo v kategorii do 1000 ccm. „Další kategorie byly nad tisíc kubiků a čtyři krát čtyři. Hlavní závod čítal dvě kola včetně brodů s vodou a bahnem, přičemž časy se počítaly. Další disciplína nazvaná Speciál potěšila hlavně oči diváků, spočívala opět v terénních jízdách,“ líčil Kuchař s tím, že absolutní vítěz pocházel z Velké Polomi.

Organizace traktoriády je podle Kuchaře běh na dlouhou trať. Věnoval se jí několik měsíců a celý týden před akcí si pro jistotu vzal v práci dovolenou. „Už teď plánujeme třetí ročník. Vím na devětadvacet procent, že se uskuteční druhý týden v červnu 2017,“ doplnil zaměstnanec DZ 3, který v OKD pracuje dvaatřicet let. Na staříčské šachtě nepůsobil vždy na povrchu, roky strávil ve zdejším provozu rubání i příprav.

Radek Lukša

ZÁMEČNÍK Z ČERPAČKY CHYSTÁ VÍTÁNÍ PRÁZDIN

HORNÍ SUCHÁ – Dohromady okolo dvaceti hodin strávil Pavel Tomiczek z Horní Suché na přípravě a průběhu dětského odpoledne s vítáním prázdnin. Akci už po šestnácté pořádal zdejší Polski Związek Kulturalno-Oświatowy (PZKO), k jehož členům patří jak tento důlní zámečník ze stonavské šachty, tak jeho žena i oba synové.

„Co pro mne znamená PZKO? Abych řekl pravdu, nikdy jsem nad tím takto nepřemýšlel... je to součást mého života. Patřím k polské menšině a stal jsem se členem svazu dlouho před tím, než jsem prvně sfáral do dolu,“ nechal se slyšet Tomiczek, původní profesí automechanik. Na šachtu přišel po svatbě koncem 80. let minulého století; celou dobu je na ČSM, dnešním DZ2.

Letos také už podruhé využil minigrant z Nadace OKD. „Srdcovky jsem měl právě na podporu dětského dne s vítáním prázdnin. Umožnily nám zajistit bezplatný program s řadou atrakcí i nějaké sladkosti pro všech těch šedesát dětí,“ řekl. Vypsáním žádosti o minigrant podle něj ale jeho zapojení, coby člena výboru PZKO, nekončilo.

„To ani zdaleka! S kamarády z bývalého klubu hornosušských fotbalistů jsme se angažovali při organizaci celého odpoledne pro děti. Od rána jsme připravovali areál, stany, stánky a občerstvení pro malé i dospělé účastníky akce. Další den nás čekalo druhé kolo v podobě velkého úklidu,“ vysvětlil.

Kromě zábavy (sportování, soutěží, akrobatického vystoupení skupiny Gimnaści z Vendryně) pamatovali v programu i na naučnou část. „O tu se letos postarala HBZS. Záchranáři dorazili z Ostravy-Radvanic s celým konvojem výjezdových vozidel včetně sanitky a spoustou svého vybavení. Dospělí i děti si mohli veškerou techniku a vybavení prohlédnout i osahat,“ popisoval Tomiczek.

Radek Lukša

Od nástupu pracuje v úseku důlní dopravy

Pavel Tomiczek je v PZKO od svých patnácti let. Na tehdejší Důl ČSM nastoupil o řadu let později. Celou dobu fára v úseku důlní dopravy v lokalitě Sever. Nějakou dobu byl údržbář těžních zařízení, nyní je zámečník obsluhy čerpacích stanic.

Vítání prázdnin v Horní Suché se zúčastnili báňští záchranáři.

55 LET OD TRADÉGIE NA DUKLE

HAVÍŘOV – U památníku 108 horníků, kteří zahynuli 7. 7. 1961 při požáru v Dole Dukla, se na den přesně po pětadesáti letech od tohoto neštěstí konal pietní ceremoniál. K účastníkům se připojil také Eda Kolarz, jenž se jako záchranář osobně podílel na vyproštění osmačtyřiceti obětí.

„V havírně jsem tehdy dělal sotva dva roky. Povolali mne z Dolu Pionýr, později Václav, kde jsem byl měřičem a závodním báňským záchranářem. Na první šichtu na Dukle jsem přivedl četu, pytlovali jsme na třetím patře a po vyfárání mi velitel celé akce oznámil, že od zítřka se mnou počítá jako s velitelem základny. Zůstal jsem tam měsíc,“ vzpomínal Kolarz, který byl jedním z více než sedmi stovek záchranářů likvidujících následky největšího důlního neštěstí v republice od konce II. světové války.

„Nějaké zkušenosti jsem měl z Václavky ze záparů i z jednoho

Viníka nikdy nenašli

Kdo z havířů spustil – zřejmě náhodou a nevědomky – na odpolední směně 7. července 1961 na 3. patře na kříži 11 340/II D pohon pásového dopravníku, se nikdy nevyšetřilo. Jisté ale je, že se nehlídaný a automatickou nejištěný pás po čase zadřel a třením vzniklé manžety o válce se nakonec vznítily. Pracovníci sice zaregistrovali kouř, ale laxní přístup revírnicka zmařil šanci na účinný zásah a odvolání osádek do bezpečí. Neštěstí si vyžádalo 108 obětí na životech.

Eda Kolarz ve svých pětadvaceti letech vyprostil osmačtyřicet obětí.

těžkého požáru na Žofince, ale na situaci na Dukle snad nikdo z nás nebyl pořádně připraven. Hlavně duševně. Zapomenout se na to nedá,“ poznamenal Kolarz s tím, že v současnosti se dají pomalu počítat na prstech i žijící záchranáři-pamětníci. Při 50. výročí v roce 2011 jich bylo asi patnáct. Letos už ani ne desítky. Kamarádům se nicméně přišel poklonit poslední duklácký ředitel Jaroslav Gongol.

uzi